

Rolnicy poszkodowani w wyniku klęsk żywiołowych mogą skorzystać z preferencyjnie oprocentowanych kredytów na wznowienie produkcji w swoich gospodarstwach

Obfite opady deszczu występujące w całej Polsce spowodowały powodzie i podtopienia, w wyniku których wielu rolników poniosło duże straty, zarówno w uprawach jak i w sprzęcie rolniczym, czy budynkach służących do produkcji rolnej. Rolnicy, poszkodowani w wyniku klęski żywiołowej, a do tych należy m.in. deszcz nawalny, mogą skorzystać z preferencyjnego oprocentowanego kredytu klęskowego. Do oprocentowania takiego kredytu dopłaca Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dlatego jest on dużo korzystniejszy dla poszkodowanych, niż dostępne kredyty komercyjne. Kredytobiorca płaci bowiem jedynie 2% należnego oprocentowania w skali roku, o ile ubezpieczył przynajmniej połowę średniej rocznej produkcji lub dochodu związanego z produkcją lub 3,8125%, gdy takich umów nie zawarł. Resztę należnego oprocentowania pokrywa Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Poszkodowani, w wyniku klęski żywiołowej, aby wznowić produkcję w swoich gospodarstwach rolnych czy działach specjalnych produkcji rolnej, mogą skorzystać z dwóch linii kredytowych - inwestycyjnej i obrotowej. Kredyt obrotowy można otrzymać na środki do produkcji rolnej np. nawozy, paliwa, czy też zakup inwentarza. Kredyt inwestycyjny natomiast można dostać m.in. na zakup maszyn rolniczych, przywrócenie funkcji użytkowych zniszczonych lub uszkodzonych budynków inwentarskich i innych służących do produkcji.

Co należy zrobić, aby otrzymać kredyt klęskowy

Kredyty klęskowe mają specjalną **procedurę uruchamiania pomocy**. Przed złożeniem wniosku o kredyt poszkodowany udaje się do Urzędu Gminy aby zgłosić szkodę. Pozwala to komisji powołanej przez wojewodę na oszacowanie wysokości szkód, które powstały w wyniku klęski w danym gospodarstwie. Komisja dokonuje szacunków w terminie 2 miesięcy od dnia stwierdzenia skutków klęski. Na podstawie pracy tej komisji przygotowywana jest **opinia wojewody** dotycząca zakresu i wysokości szkód spowodowanych przez klęskę. Jest ona formalnym dokumentem potwierdzającym wystąpienie szkody i jej uzyskanie jest warunkiem ubiegania się przez poszkodowanego o kredyt.

W ciągu kolejnego miesiąca wojewoda zgłasza wniosek do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wyrażenie zgody na uruchomienie pomocy.

Wyrażenie zgody przez Ministra umożliwia uruchomienie linii preferencyjnych kredytów klęskowych na wznowienie produkcji po danej klęsce przez banki współpracujące z ARiMR. Wtedy rolnik ubiegając się o kredyt „klęskowy” musi pójść do banku i pobrać formularz wniosku o kredyt. Jeśli zamierza starać się o kredyt klęskowy inwestycyjny musi przygotować plan inwestycji.

Kolejnym krokiem jest złożenie w banku wniosku o kredyt wraz z planem inwestycji, o ile rolnik ubiega się o kredyt inwestycyjny, opinią wojewody i innymi dokumentami wymaganymi przez bank.

O kredyty klęskowe **można ubiegać się w następujących bankach:**

- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.,
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.,
- Mazowiecki Bank Regionalny S.A.,
- Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A.,
- ING Bank Śląski S.A.,
- Bank Zachodni WBK S.A.,
- Bank Polska Kasa Opieki S.A.,

a także w bankach spółdzielczych zrzeszonych w BPS S.A., SGB GBW S.A., i MBR S.A.

Zasady przyznawania kredytów klęskowych

Kredyt klęskowy mogą otrzymać osoby fizyczne, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które doznały szkód we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym, dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rybackim.

Okres kredytowania dla kredytu klęskowego inwestycyjnego nie może wynosić więcej niż 8 lat, natomiast dla kredytu klęskowego obrotowego – maksymalnie 4 lata. Karencja w spłacie kredytu nie może być dłuższa niż 2 lata.

Kwota kredytu w przypadku linii inwestycyjnej nie może przekroczyć wartości odtworzeniowej środków trwałych, a w przypadku linii obrotowej kwoty obniżenia dochodu i jednocześnie nie może wynosić więcej niż:

- **4 mln zł** dla gospodarstw rolnych,
- **8 mln zł** dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Wkład własny nie jest wymagany.

Kredytobiorca zobowiązany jest natomiast w terminie 3 miesięcy od dnia pobrania środków finansowych z banku udokumentować wykorzystanie kredytu klęskowego inwestycyjnego na zakupy dokonane po dniu wystąpienia szkody.

W przypadku kredytu klęskowego obrotowego udokumentowaniu podlega **co najmniej 50%** wydatków.

Całkowite **oprocentowanie** kredytów jest zmienne i nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli. Kredytobiorca płaci część oprocentowania w wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy oprocentowaniem całkowitym, a zastosowanymi przez Agencję dopłatami. Obecnie oprocentowanie płacone przez Kredytobiorcę wynosi **2% w skali roku**.

Kredyt „klęskowy” inwestycyjny może zostać **przeznaczony na** finansowanie nakładów związanych z:

- przywróceniem funkcji użytkowych zniszczonych lub uszkodzonych budynków inwentarskich i innych budynków i budowli służących do produkcji, a także, urządzeń i obiektów służących do zasilania w wodę, energię elektryczną, gaz i odprowadzenie ścieków w obrębie gospodarstwa,
- również związanych z przywróceniem funkcji użytkowych uszkodzonych ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych poprzez przeprowadzenie remontów kapitalnych.

Kredyt może być też przeznaczony na nakłady związane z przywróceniem produktywności poprzez zakup kwalifikowanego materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu, stada podstawowego inwentarza żywego, a także na nakłady związane z zakupem w miejsce zniszczonych ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych.

Przeznaczenie kredytu „klęskowego” obrotowego obejmuje zakup rzeczowych środków obrotowych do produkcji rolnej np.: nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego zaliczanego zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości do środków obrotowych itp.

Kredyty preferencyjne udzielane są przez banki współpracujące z Agencją z ich własnych środków. **W danym roku banki mogą udzielać kredytów w terminach:**

- do 31 grudnia tego samego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 1 stycznia do 31 maja,
- do 30 czerwca następnego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia.

Uwaga, od 1 stycznia 2010 r. nastąpiła zmiana warunków przyznawania kredytów klęskowych

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 od dnia 1 stycznia 2010 r. pomoc na rzecz strat spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi musi być zmniejszona o 50%, chyba że przyznaje się ją rolnikom, którzy dokonali ubezpieczenia pokrywającego co najmniej 50% średniej rocznej produkcji lub dochodu związanego z produkcją i obejmującego zagrożenia związane z niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi statystycznie najczęściej występującymi w danym państwie członkowskim lub regionie.

Zmiana warunków udzielania kredytów „klęskowych” dotyczy rolników, w których gospodarstwach **od 1 stycznia 2010 r. wystąpiły szkody** spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Natomiast kredyty na wznowienie produkcji po klęskach, które wystąpiły do 31.12.2009 r., udzielane będą na dotychczasowych zasadach.

Zmiana będzie polegała na obniżeniu o połowę wysokości pomocy Agencji, tj. dopłat do oprocentowania kredytów „klęskowych”, w przypadku braku ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej od co najmniej jednego z ryzyk wymienionych powyżej (w tytule linii kredytowej). W efekcie, jeżeli rolnik nie będzie posiadał stosownego ubezpieczenia, to oprocentowanie kredytu „klęskowego” zaciąganego w związku ze szkodami, które wystąpiły od dnia 01.01.2010 r., będzie dla niego wyższe. Przykładowo, przy obecnie obowiązującej wysokości stóp procentowych, całkowite oprocentowanie kredytów „klęskowych” wynosi 5,625% w skali roku, z czego:

1. w przypadku, gdy rolnik **ubezpieczył** co najmniej 50% produkcji:
 - Agencja zapłaci **3,625%**,
 - kredytobiorca zapłaci **2%**,
2. w przypadku, gdy rolnik **nie zawarł wymaganych umów ubezpieczenia:**
 - Agencja zapłaci **1,8125%** ($\frac{1}{2} \times 3,625\%$),
 - kredytobiorca zapłaci **3,8125%**.